

straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Stk. 2. I forskrifter, som udstedes i henhold til loven, kan fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 14. Tidspunktet for lovens ikrafttræ-

den fastsættes af ministeren for offentlige arbejder.

Stk. 2. § 9 i lov nr. 149 af 18. maj 1906 om kystfredning, § 4, stk. 1, nr. 3), i lov nr. 195 af 26. maj 1965 om saltvandsfiskeri samt § 44, stk. 2 og 3, og § 45, stk. 2, i lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning ophæves.

§ 15. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Den 9. december 1970 fremsatte ministeren for offentlige arbejder *forslag til lov om udforskning og udnyttelse af sømaterialer inden for søterritoriet*. Efter forslaget måtte udforskning og udnyttelse af sten, ler, sand og grus m. m. på havbunden og i dennes undergrund kun foretages med tilladelse fra ministeren for offentlige arbejder. Tilladelsen kunne gives for indtil 5 år ad gangen og knyttes til bestemte fartøjer eller bestemt materiel, der anvendes til optagning. Tilladelse skulle kunne betinges af bl. a. betaling af en særlig afgift til statskassen, og at materialerne udlosses i dansk havn eller andet godkendt landingssted her i landet.

Forslaget var begrundet i den kraftige stigning i stenfiskernes og sandsugernes virksomhed i de danske farvande og den stigende eksport af grus- og stenmaterialer. Med de indskrænkninger i udnyttelsen af forekomsterne på landjorden, der følger af fredning, byplanlægningen m. m., og med den usikkerhed, der hersker om ressourcernes størrelse på søterritoriet, blev det fundet ønskeligt at indføre regler, der gør det muligt at skaffe oplysning om den stedfindende optagning af materialer fra havbunden (mængde, arter, placering m. m.) og i fornødent omfang at regulere virksomheden.

Den 3. marts 1971 fremsattes et privat *forslag til lov om erhvervs-mæssig udnyttelse af forekomster i jorden*. Forslaget havde til formål at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af de begrænsede ressourcer og at medvirke til at sikre, at udnyttelsen ikke medførte ødelæggelse af landskabelige værdier og rekreative områder.

Ingen af de to lovforslag blev gennemført i folketinget, idet det fandtes ønskeligt, at hele problemkomplekset omkring råstofudnyttelsen blev taget op til en samlet bedømmelse.

For den periode, der var nødvendig for at få fore-

taget denne bedømmelse, udstedte handelsministeren den 6. juli 1971 et eksportforbud, omfattende småsten, grus og singels optaget fra havbunden. Forbuddet er tidsmæssigt begrænset til den 31. december 1972.

Hele problemkomplekset har herefter været behandlet i et af statsministeriet den 9. juli 1971 nedsat udvalg (udvalget vedrørende regulering af udnyttelsen af danske naturressourcer), og dette udvalg har i sin redegørelse, afgivet den 30. september 1971, bl. a. stillet forslag om gennemførelse af en lov om udnyttelse af sten, grus og andre sømaterialer på søterritoriet og af en lov om udnyttelse af sten, grus og andre forekomster i jorden.

Udvalgets to lovudkast bygger — i øvrigt ligesom de to tidligere fremsatte lovforslag — på det princip, at udnyttelsen kun må finde sted efter særlig dertil meddelt tilladelse, der skal kunne således betinges og begrænses, at der i videst muligt omfang til enhver tid sikres en hensigtsmæssig udnyttelse af forekomsterne og sikres imod skadelige virkninger, som udnyttelsen kan have. Udkastene er med dette formål for øje på flere punkter gjort mere udførlige end de tidligere fremsatte lovforslag og tilsigter at skabe mulighed for en samlet, koordineret regulering af udnyttelsen af danske råstofforekomster både på landjorden og søterritoriet.

Specielt med hensyn til udnyttelsen af sømaterialerne har udvalget i sin redegørelse pag. 14, afsnit b, og i bilagene til redegørelsen, bilag 5, pag. 28-30, skitseret tanken om, at tilladelser også skulle kunne gives med eneret, og har bl. a. peget på, at en sådan ordning ville indebære en række fordele i relation til kontrol med forskrifter og indvindingsbegrænsninger. Da man må tillægge disse fordele meget betydelig vægt, har man i lovforslaget udformet afsnittet om sømaterialer (kap. 3) i overensstemmelse hermed.